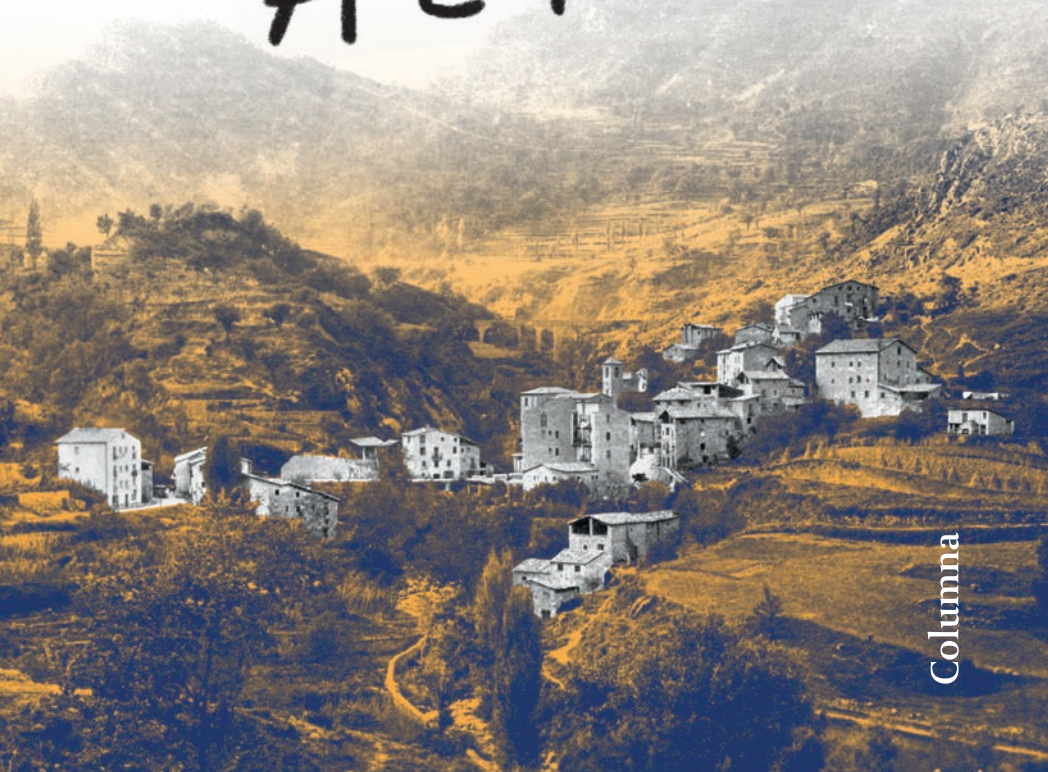

PERE FRANCESCH ROM

el
SILENCI
DELS
ALTRES

Columna

PERE FRANCESCH ROM
EL SILENCI
DELS ALTRES

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
PRIMERA EDICIÓ: SETEMBRE DEL 2022
© PERE FRANCESCH ROM, 2022
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2944-3
DIPÒSIT LEGAL: B. 12.038-2022
FOTOCOMPOSICIÓ: MOELMO
IMPRÈS A CATALUNYA - *PRINTED IN CATALONIA*

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Només si t'acomia des dels morts podràs dir adeu als vius. Tot es redueix a això. Has d'acomiar els avantpassats per tancar un cercle de silenci que ha marcat la teva família. Aquest és l'únic objectiu que t'has de fixar per seguir endavant. No facis teus els seus silencis. Trenca'ls. La resta de preocupacions que no et deixen dormir no són res comparat amb el... Joder, i ella? Què passa amb ella?

La meva interrupció, brusca i inesperada, cau com un tro rabiós enmig d'aquella sessió terapèutica d'espelmes blanques i encens que purifica, però sumo ja més de quinze minuts escoltant en silenci el monòleg de la Llivia i no podia aguantar-me més. I no puc aguantar-me més

perquè no tinc ni idea de què està dient. Acomiadar els morts, els vius, els avantpassats, la història sepultada del besavi, records de la Guerra Civil, el viatge a Cercs, tancar cercles de silenci, la mort, l'enyor, els comiats, els silencis dels uns, els silencis dels altres... La paciència, i és un fet empíric, té uns límits i contesto en aquell to de retret dels nens irritats: sense mesurar les conseqüències de les accions. Potser és perquè fa unes setmanes que m'he convertit en això, en un nen irritat de quaranta anys, emprenyat amb el món, que no controla les emocions, que no posa cap filtre quan l'ataquen, que no té res a perdre perquè ell mateix s'ha perdut. Perquè fa dos mesos i disset dies que estic perdut i fins fa uns minuts tenia clar el perquè.

Què passa amb ella? Repeteixo amb insistència la pregunta perquè és l'únic interrogant que tinc al cap des de fa més de cent vint dies. El bucle mental ha fet bé la feina durant aquest temps, ho ha fet de collons, i no he sabut com aturar-lo. M'he entregat més en ànima que en cos a una rentadora automàtica que fa voltes des de fa més de... qui sap quant. Voltes i voltes i més voltes.

De què co... T'ho he dit només entrar per la porta, Llivia. He vingut aquí per ella, i no per treballar res més que no fos... Res més que...

Tartamudejo.

No té...

Merda. Tartamudejo. Mal senyal. Tartamudejos que ataquen en els moments més crítics, quan la ràbia m'acorralla o m'acorrало a mi mateix i em quedo sense paraules i a pocs segons d'un atac d'ansietat. La Llivia, però, fa massa anys que em coneix, coneix la meua ràbia i amb una mirada penetrant que em llança assumeixo, mentre intento aturar el bucle i la rentadora, que el millor que puc fer és xapar la boca. Tot i el seu aspecte inofensiu, baixa estatura, veu aflautada i somriure acollidor, la figura de la Llivia pot erigir-se, quan la situació ho requereix, en la d'un gegant totpoderós capaç de convertir el seu interlocutor en un hòbbit esquifit. L'acompanya la força de les Bene Gesserit, un orde format per dones amb grans habilitats mentals, de la saga *Dune*. Qui pot escapar-se d'un poder així? Qui?

I tota aquesta ràbia acumulada, on la guardes?, m'havia preguntat la Llivia el primer dia

que ens vam conèixer, desarmant-me. On guardes la ràbia acumulada, eh? Doncs, ves a saber, me l'empasso. La ràbia... la ràbia ha estat sempre una mala companya de viatge. Nosaltres dos, la ràbia i jo, hem mantingut sempre una relació distant. Només l'he deixat que tragués el cap dues vegades a la vida. La primera, quan em vaig barallar amb un pallaso de l'escola per haver insultat la noia que m'agradava. Ets una mala puta i ta mare també!, va cridar el nen després de perdre per cinquena vegada jugant a bales contra ella davant de tota la classe. I jo, sense tenir ni la força ni la tècnica del mestre Pai Mei, m'hi vaig llançar a sobre. Estava encegat repartint cops de puny i puntades de peu a l'aire, sense ordre ni sentit, amb tota la força que no tenia, insultava, escopia, intentava mossegar. I amb tan mala llet que un dels cops de puny va anar a parar al rostre del professor de matemàtiques, que venia en so de pau a separar-nos. L'expulsió va ser immediata.

La segona va ser també per una noia que m'agradava, la Natàlia, en aquest cas ella s'havia enrotllat amb un amic meu, mentre que a la vegada em deia que volia estar amb mi... De la rà-

bia engegada i després de mesos d'ara sí, ara no, ara sí, ara no, vaig rebentar a cops de puny una taula després de dir-li a ella que agafés la seva merda i marxés de la meva vida. Amb la mà plena de sang, pensant en l'amor impossible, en com em sentia de burro i en el preu de la taula destruïda, vaig fer un pacte amb mi mateix: jo i la ràbia... mai més. Vaig sentenciar la ràbia a cadena perpètua sense veure la llum. Bruce Banner silenciava Hulk, Doctor Jekyll tapava el senyor Hyde. I així, la ràbia va anar creixent en el meu interior, esperant en silenci un nou moment de debilitat, un petit error, per emergir amb més força que mai. La ràbia i la seva paciència...

La Llivia també té una gran paciència. Ara respira i treu l'aire per netejar l'habitació de l'energia generada per aquella interrupció impertinent. Està com una roca amb els ulls tancats i jo segueixo en silenci. Medita i jo també ho intento, fins que abaixo dòcil la mirada cap a terra i em rendixo als seus poders. Reprèn el monòleg, uns segons després, quan s'apaga sola una enorme espelma que hi ha darrere d'ella. Així funcionen les coses a prop seu. Així funciona la seva màgia.

Només si t'acomiaades dels morts, reprèn, podràs dir adeu als vius. Aprèn a acomiadar els morts perquè així, només així, estaràs en pau per fer-ho dels vius. Has de viatjar aquest cap de setmana al poble de Cercs. O ara o mai. Ella veu i sent en els meus ulls les resistències que creixen en el meu interior, però no s'atura: No esperis més. T'has passat tota la vida esperant, posposant..., i ara se t'esmuny entre els dits. Observa el preu que has hagut de pagar per ajornar les coses que són importants. Recorda el que va haver de pagar el teu avi matern, David. Que vols emmalaltir, noi? Observa't i observa, pensa en totes les malalties que va patir ell per no obrir el cor i per no saber treure tot el dolor que portava dins.

La sanadora opina que no emmalaltim per atzar ni per la mala sort ni tampoc per un càstig del Déu de l'Antic Testament o del Messies de *Dune*, sinó pel mal que conreem i acumulem en l'esperit durant anys. Un mal que a vegades és heretat, segons ella, per vides passades i alimentat per nosaltres mateixos. Això ho sabia bé el meu avi, sobretot pel que fa a les herències rebudes. Les desgràcies de la vida van fer-li de

mestra i li van ensenyar com de puta pot arribar a ser la vida, que hi ha decisions que no tenen marxa enrere. Ell, però, mai es queixaria. Mai pronunciaria una paraula contra ningú.

Emmalaltim, creu la Llúvia, per les coses callades i les no observades, pels bloquejos, pel mal viure, pel mal d'amor, per viure en el passat i en la tristesa, per no saber tancar bé les coses, per creure'ns eterns i immortals, per l'apatia, per no respectar-nos, per renunciar una vegada i una altra a allò important, per evitar els problemes, per jutjar l'altre en excés, per la por... Tenim una missió. Hem vingut, diu sempre, a fer una feina en aquesta Terra, i si mires cap a una altra banda hauràs de tornar a néixer tantes vegades com sigui necessari per poder acabar-la. Un etern retorn continuat. El somni de Nietzsche.

Acomiada't dels morts i també dels vius per seguir amb la teva vida. Inconscient de la transcendència d'aquest mantra, el meu jo, sempre confós, sempre insegur, m'anima a interrompre-la de nou, però ella aixeca amb decisió el dit índex amenaçant. No pensis en ella ara, això transcendeix la vostra ruptura i et transcendeix

a tu mateix. No et perdis en les coses evidents ni tampoc en sortides fàcils ni en respostes supèrflues. L'univers és savi i confabula, sempre a favor teu, no ho oblidis, i has de tancar un cercle familiar i de silenci. Fixa't en el regal que et fa la vida. Ves al poble de Cercs per honrar el besavi matern Ramon, per recórrer els seus passos, per sanar el seu dolor, per saber qui va ser realment i què el va portar a fugir. Dona-li el comiat que mai va tenir. Dona-li el comiat que es mereix. Enfronta't al seu passat. Entrega't a aquesta causa amb totes les conseqüències. No et deixis ensorrar pels bucles que no et porten enlloc i que et distreuen de la tasca prioritària. El que m'arriba és que només així trobaràs la pau i les respostes que necessites per sanar les ferides de la teva família i les que ara mateix et maten per dins.

Estic noquejat, en silenci, no puc prendre'm a la lleugera una frase de la Llívia que arriba precedida per les paraules: El que m'arriba és que... No es pot fer broma amb això. M'he d'entregar, em diu ella, però soc conscient de les resistències del jo i dels meus propis enemics, de la comoditat d'un llibre al balcó amb un gintònic, d'un passeig per la platja o per les llibreries de la ciutat,

d'una visita a la botiga de còmics preferida, d'una marató de còmics de DC o de qualsevol etapa de la sèrie *Star Trek* o de viure immers en un videojoc de la Play sent l'ànima del fantasma de Tsushima o d'un espartà assedegat de sang que es converteix en el déu de la guerra.

I mentre la sanadora parla de plans, de viatges, de cerques i de cercles a tancar, ja sento com venen a mi.

...

Venen comandades per l'Skeletor, el malvat dels Masters de l'Univers, que de petit se m'apareixia somrient a la paret de l'habitació quan no podia dormir; algunes van a cavall, d'altres en tancs de guerra, en cotxes aerodinàmics, en bicicletes de tres rodes, sobre drons, en naus espacials o sobre cucs d'arena del desert d'Arrakis.

S'apropen...

I no fallen. No fallen mai. Sempre arriben en els moments previs a prendre una decisió o abans d'emprendre una aventura inesperada. No ho faràs, em repten, saps que no ho faràs, sigues sincer amb tu mateix... S'apropen amb violència, amb sorollosos tambors, com un exèr-

cit d'orcs amb llances i destrals camí de la ciutat de Gondor. Són un tsunami d'excuses i de pors que conviden a una cosa i només a una: no fotre res de res, no prendre cap decisió sobre res. Les seves paraules predilectes són: No i Res. Excuses i pors que es presenten al crit de som inajornables, som la culpa i la mandra.

Seguint les ordres de l'Skeletor, les pors i les excuses m'ataquen la consciència amb una ràfega de preguntes en mil·lèsimes de segon, totes a la vegada: Per què vols remoure el passat? Si t'exposes et tornaran a fer mal, no creus que és millor quedar-te a casa sota una manta veient per mil·lèsima vegada *La lliga de la justícia*? Per què reobrir antigues ferides familiars? Per què creus que el teu padrí David mai va parlar del que va passar a Cercs? Què faràs si descobreixes que el teu besavi no era qui semblava?

Saben on fotre. Joder. I en notar una punxada al cor, d'aquelles que fan mal, segueixen en aquesta direcció: Què faràs si t'assabentes que ell no era la bona persona que la teva família va creure que era? I si el silenci familiar va venir per assassinats que ell va cometre o que va consentir abans i durant la Guerra Civil? Podràs viure amb

això? I la teva família? Creus que això és el que necessites per aprendre a dir adeu?

No teniu cap dret d'estar aquí! Voleu desaparèixer d'una vegada?, interromp amb energia i per sorpresa la Llivia amb la força del No pots passar del mag Gandalf davant el malvat Balrog a les mines de Mòria. Les veus desapareixen a poc a poc, sorpreses elles també del poder de la sanadora. L'exèrcit d'excuses i pors se'n va sense haver conquerit el castell, però ha arribat fins a la porta per deixar la seva llavor en un lloc molt profund de la ment: Què faràs si t'assabentes que ell no era la bona persona que la teva família va creure que era? Podràs viure amb això?

Podré?

Ara que ens han deixat tranquils, estira't a la llitera, ja saps com funciona, em diu la sanadora.

Guardo a la motxilla la cartera, un pèndol i un quars blanc que sempre m'acompanyen, les claus del pis i el mòbil, que està en mode avió des de fa ja moltes hores. Em trec les Converse blanques i pujo a la llitera, gairebé sense energia, moc el cos de forma maldestra, com si acumulés la ressaca de centenars de borratxeres o tingués el virus de la vellesa precoç. Escolto com la Llivi-

via recita oracions inintel·ligibles tan antigues com la màgia que practica. Mai li pregunto per aquestes paraules. Sé que compleixen una funció i amb això en tinc prou. Confio en ella i en la seva màgia.

Visito la Llúvia en casos d'emergència vital i això passa quan he patit alguna pèrdua, i aquestes, amb el pas dels anys, s'acumulen sense fre. Pèrdues de persones que han fet el salt definitiu a l'altre barri o parelles o amics que s'han quedat en aquest barri, però han seguit un camí oposat al meu. Meditació, cants esotèrics, respiracions xamàniques, treballs espirituals, reiki, cartes astrals, medicina ancestral i plantes sagrades, els ensenyaments de Don Juan Matus, resar a tots els sants i a les imatges budistes, psicòlegs, sexòlegs, homeopatia, ciris a sant Antoni de Pàdua... Ho he provat tot i no he trobat encara la fórmula màgica per acceptar els comiats. Em bloquejo i soc incapaç d'acomiar els morts i els vius. No puc. Peter Parker mai superaria la mort de l'oncle Ben; ni Bruce Wayne, l'assassinat dels seus pares.

Estirat a la llitera, tanco els ulls i sospiro molt fondo mentre sonen per l'altaveu les primeres

notes d'un mantra de Craig Pruess. La ment i la consciència no tenen cap possibilitat de mantenir-se en estat d'alerta davant d'una cançó com aquesta, ni fins i tot per a algú tan aficionat a l'autocontrol. La sanadora em regala un parell de minuts, que transcorren com hores, perquè m'endinsi i m'entregui a les melodies màgiques. Sento com cau sobre el meu cos un pes totèmic, i no és només una sensació física, sinó també mental. Els músculs i les neurones queden desactivats. La Llivia estén el palmell de la mà dreta sobre el meu front i em situa l'altra mà sobre el pit.

Vinga, repeteix amb mi: Per tu, besavi, i per mi, tancaré el cercle de silenci per sanar la nostra família i per sanar-me jo.

Per tu, besavi, i per mi tancaré el cercle de silenci per sanar la nostra família i per sanar-me jo.

Per tu, besavi, i per mi... A base de repeticions, el to de veu de la Llivia es torna més i més greu i la seva presència guanya volum, alçada i lluminositat... tancaré el cercle de silenci per sanar la nostra família. Tancar. El cercle. Per tu, besavi, i per mi. Silenci. Això mateix, tanca'l. El cercle. I l'Anna?, pregunto en silenci. Sanar. Família. Per mi. Tanca. Per tu, besavi. Sanar. Silen-

ci. Estirat en aquesta llitera, recito cada vocable que surt de l'ànima de la sanadora i en cada mot hi aboco les meves esperances.

Prepara't, em diu, perquè avui això serà potent, però és necessari si vols sanar-te i estar preparat per al viatge que estàs a punt d'emprendre.

La respiració se m'accelera, i s'accelera perquè soc conscient del que vindrà a partir d'ara i no sé si hi estic preparat.